

Науковий керівник – Завальнюк І. Я., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

АНДРІЙ СУЛИМА

СПЕЦИФІКА ВИСВІТЛЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ НА ОФІЦІЙНОМУ САЙТІ ГУ ДСНС УКРАЇНИ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

У сучасному інформаційному просторі офіційні ресурси екстрених служб виконують не лише функцію оперативного інформування населення, а й стають важливим інструментом кризової комунікації, профілактики та формування культури безпеки. В умовах воєнного стану, зростання кількості пожеж в екосистемах, надзвичайних ситуацій та постійних ризиків для населення особливого значення набуває діяльність офіційних сайтів Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Одним із таких ресурсів є офіційний сайт Головного управління ДСНС України у Вінницькій області, який систематично висвітлює оперативну інформацію про надзвичайні події регіону, діяльність рятувальників, профілактичну роботу та заходи безпеки [1].

Аналіз контенту офіційного сайту ГУ ДСНС України у Вінницькій області за перших п'ять місяців 2026 року дозволяє визначити кілька основних тематичних груп публікацій. Найбільшу частину матеріалів становлять повідомлення про пожежі в житловому секторі та займання в природних екосистемах. Такі тексти мають чітко структурований характер: у заголовку зазвичай вказується вид події та місце її виникнення, далі подаються обставини, кількість залучених рятувальників і техніки, інформація про постраждалих або врятованих осіб, а наприкінці – заклик дотримуватися правил безпеки.

Наприклад, у повідомленні «Минулої доби рятувальники ліквідували 14 пожеж на території області» акцентовано увагу не лише на статистичних показниках, а й на причинах загорянь, серед яких найчастіше зазначаються людська необережність та випалювання сухої рослинності. Важливо, що навіть короткі оперативні новини мають виразний профілактичний характер. У більшості текстів повторюються застереження: «Не випалюйте суху рослинність», «Дотримуйтеся правил пожежної безпеки», «Бережіть

власне життя та життя своїх близьких». Таким чином інформаційні повідомлення поєднують функції новини та соціальної комунікації.

Окрему тематичну групу становлять матеріали про дорожньо-транспортні пригоди. У таких текстах значна увага приділяється роботі рятувальників із деблокування постраждалих. Наприклад, у новині про ДТП у Вінницькому районі детально описано процес ліквідації наслідків аварії, кількість залучених працівників ДСНС та технічних засобів. Такі матеріали, з одного боку, виконують інформаційну функцію, а з іншого – демонструють складність і небезпеку роботи рятувальників.

Так, зокрема, у повідомленні «У ДТП поблизу села Дяківці рятувальники деблокували травмованого водія» йдеться про аварію, унаслідок якої чоловік опинився затиснутим у понівеченому автомобілі. У тексті детально описано дії бійців ДСНС, які за допомогою спеціального аварійно-рятувального обладнання деблокували потерпілого та передали його медикам. Подібні матеріали не лише інформують про факт дорожньо-транспортної пригоди, а й демонструють оперативність реагування екстрених служб.

У новині «На Вінниччині рятувальники ліквідували наслідки смертельної ДТП» акцентовано увагу на масштабах аварії та складності рятувальних робіт. У повідомленні зазначено кількість залучених рятувальників, одиниць техніки, а також описано процес відключення акумуляторних батарей та запобігання можливому загорянню транспортних засобів. Такі деталі створюють у читача розуміння специфіки роботи працівників ДСНС під час ліквідації наслідків аварій.

Показовими є й матеріали, у яких висвітлюються ДТП за участю кількох транспортних засобів. Наприклад, у публікації «Рятувальники деблокували двох людей із понівеченого автомобіля» основний акцент зроблено на швидкості реагування екстрених служб та складності проведення аварійно-рятувальних робіт. Текст супроводжувався фотографіями пошкодженого автомобіля, роботи рятувальників і спецтехніки, що підсилювало емоційний вплив новини та водночас виконувало профілактичну функцію, спонукаючи аудиторію до уважнішого дотримання правил дорожнього руху.

Помітне місце на сайті займають повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів. В умовах війни ця тематика набула особливої актуальності. У багатьох новинах ідеться про боеприпаси часів Другої світової війни, які знаходять під час польових робіт або будівництва. У текстах обов'язково зазначається алгоритм дій громадян у разі виявлення підозрілих предметів. Така подача має

виразний просвітницький характер і спрямована на попередження трагічних випадків.

Так, у повідомленні «На Вінниччині сапери ДСНС знищили артилерійський снаряд часів Другої світової війни» (12.03.2026) описано випадок виявлення вибухонебезпечного предмета під час проведення земляних робіт у Вінницькому районі. У тексті детально зазначено, що після повідомлення громадян на місце прибули піротехніки, які ідентифікували боєприпас та знищили його у спеціально відведеному місці. Наприкінці матеріалу рятувальники вкотре наголосили на необхідності не торкатися підозрілих предметів і негайно повідомляти про знахідку за номером «101».

У новині «Піротехніки ДСНС знищили мінометну міну та гранату» (04.04.2026) йдеться про виявлення одразу кількох вибухонебезпечних предметів на території області. Автори повідомлення акцентують увагу на потенційній небезпеці таких знахідок для населення, особливо дітей. Матеріал супроводжувався фотографіями боєприпасів і роботи саперів, що посилювало візуальний та емоційний вплив інформації.

Показовими є також публікації, у яких рятувальники пояснюють алгоритм дій у разі виявлення небезпечних предметів. Наприклад, у повідомленні «Рятувальники нагадують правила мінної безпеки» (22.02.2026) подано перелік основних застережень: не підходити до підозрілого предмета, не торкатися його, не переносити та негайно викликати екстрені служби. Такі тексти мають виразний просвітницький характер і спрямовані насамперед на запобігання трагічним випадкам серед населення.

Важливу частину контенту складають профілактичні матеріали. Це повідомлення про рейди рятувальників, зустрічі зі школярами, уроки безпеки, перевірки укриттів та інструктажі для населення. Наприклад, у низці публікацій висвітлювалися акції з навчання дітей правил мінної безпеки та алгоритмів дій під час пожежі. Особливістю таких матеріалів є поєднання інформаційного та виховного компонентів. Автори текстів використовують просту й доступну лексику, орієнтовану на широку аудиторію, зокрема дітей і батьків.

Так, у публікації «Рятувальники провели для школярів урок мінної безпеки» (18.03.2026) висвітлено зустріч працівників ДСНС із учнями одного з ліцеїв Вінниччини. У матеріалі йдеться про те, що дітям пояснювали правила поведінки у разі виявлення підозрілих предметів, демонстрували тематичні інформаційні матеріали та наголошували на важливості дотримання правил безпеки під час воєнного стану. Текст супроводжувався фотографіями рятувальників із дітьми, що посилювало просвітницький характер публікації.

У повідомленні «Надзвичайники навчали дітей правил пожежної безпеки» (11.02.2026) акцент зроблено на інтерактивному

форматі спілкування зі школярами. Представники ДСНС розповідали учням про причини виникнення пожеж, демонстрували роботу спеціального обладнання та нагадували алгоритм дій у разі виникнення надзвичайної ситуації. Автори матеріалу використовували просту та доступну лексику, орієнтовану насамперед на дитячу аудиторію.

Показовою є й публікація «Рятувальники провели профілактичний рейд серед населення» (05.04.2026), у якій ішлося про інформаційно-роз'яснювальну роботу працівників ДСНС у житловому секторі. Під час рейду громадянам нагадували правила користування електроприладами, поводження з пічним опаленням та дії у випадку пожежі. Матеріал супроводжувався фотографіями спілкування рятувальників із мешканцями, врученням пам'яток і тематичних буклетів, що підкреслювало соціально-комунікаційний характер діяльності ДСНС.

Контент-аналіз матеріалів сайту дає підстави стверджувати, що найбільш поширеним жанром є оперативне інформаційне повідомлення. Для нього характерні лаконічність, фактологічність, чітка хронологія подій і відсутність авторської оцінки. Водночас навіть у таких текстах простежуються елементи емоційного впливу. Наприклад, у повідомленнях про загибель людей часто використовуються конструкції «на жаль», «трагедія сталася», «рятувальники вкотре закликають». Це посилює психологічний ефект новини та сприяє кращому сприйняттю профілактичних закликів.

Окремої уваги заслуговують заголовки публікацій. Вони здебільшого короткі, конкретні та орієнтовані на швидке привернення уваги аудиторії: «За добу на Вінниччині сталося 18 пожеж», «Бійці ДСНС врятували чоловіка під час пожежі», «Рятувальники ліквідували наслідки ДТП», «Сапери знищили боєприпаси». Подібна структура заголовків відповідає вимогам оперативної журналістики та забезпечує швидке сприйняття інформації.

Специфічною рисою сайту ГУ ДСНС України у Вінницькій області є активне використання фото- та відеоконтенту. Практично кожна новина супроводжується серією фотографій із місця події. На світлинах зазвичай зображені рятувальники під час ліквідації пожеж, робота спецтехніки, наслідки надзвичайних ситуацій, пошкоджені будівлі або транспортні засоби. Фото мають документальний характер і виконують кілька функцій одночасно: підтверджують достовірність інформації, створюють ефект присутності та підсилюють емоційний вплив матеріалу.

У відеоматеріалах акцент здебільшого робиться на процесі ліквідації надзвичайних ситуацій, оперативності реагування та

професіоналізмі рятувальників. Динамічні кадри пожежогасіння, евакуації людей чи роботи саперів формують у громадськості уявлення про складність і суспільну важливість діяльності ДСНС. Крім того, відео часто використовуються у профілактичних кампаніях, що підвищує ефективність комунікації з аудиторією.

Мовностилістичні особливості публікацій також мають свою специфіку. Тексти поєднують ознаки офіційно-ділового стилю та елементи публіцистики. У матеріалах активно використовуються професійна термінологія, точні статистичні дані, назви підрозділів і технічних засобів. Водночас тексти адаптовані для масової аудиторії: складні терміни часто супроводжуються поясненнями, а інформація подається максимально доступно та зрозуміло.

Отже, офіційний сайт ГУ ДСНС України у Вінницькій області є важливим елементом сучасної кризової комунікації та інформаційної безпеки регіону. Основу контенту становлять повідомлення про пожежі, дорожньо-транспортні пригоди, виявлення вибухонебезпечних предметів, профілактичні заходи та оперативну діяльність рятувальників. Матеріали характеризуються оперативністю, чіткою структурою, активним використанням фото- й відеоконтенту та поєднанням інформаційної й профілактичної функцій. Головною метою таких публікацій є не лише повідомлення про надзвичайні події, а передусім попередження небезпек, формування відповідальної поведінки громадян, запобігання трагічним випадкам і збереження людського життя.

Список використаних джерел

1. Головне управління ДСНС України у Вінницькій області. Офіційний вебсайт. URL. <https://vn.dsns.gov.ua/> (дата звернення: 12.05.2026)

Сулима Андрій – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
Науковий керівник – Гандзюк В.О., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, декан факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.